

מסורת הש"ס

א) מ"ה יעשה רכ"ו ולא יעשה תרי יעשה רכ"ו, ב) ונסתם י"ט, ג) ונסתם ח"ג, ד) ונסתהו כ' כ"ק, ה) כ"ב ק' יעשה ח"ג, ו) ונסתהו ח"ג ו' ג"ל רכ"ה.

תורה אור השלם

- 1. וישא ה' פני אלדך וישם לך שמה: במדבר כו ו' 2. ויברכך ה' וישמרה: במדבר כו ו'

נהרות הב"ח

א) רש"י ד"ה לטובה מנערף לרעה לא מצטרף אם שמה כ"ו:

מוסף רש"י

עשרה כוסות. להרבות לו כשמה בכוכב (משל) לא טע שבר לאבניו וכן למח נפש (בכוכב ח"ת). שיהלך פורץ גדר. נדרתם של אחרים. לעשות לו דרך. קול ממתן לפתחו או לכתו יבנותו. וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'. פירוש גר שיהי אחרים לפנות לו דרך ולחלוטין ש"ל. דלמחרת כ"ב (נ"ט) דרך התקן אין לה שיעור (ב"ק פ"ג) ולא ישה וכן ושמאל. ומפני כשמה שמתקן התקן נשאל מן מקרא. ונהיה בענין דמסתובב לכלמי רוס לטע מחלוי קדרים גלגלה משל אחי, מדרשיו וכו' והסגן הגדול מחלוי (וכו' כ"ב פ"ג).

ערכי פסחים פרק עשירי פסחים

ק.

מלוה כגפני נפשה היא. ואין מנערפין זה לזה: אמאי נמלך הוא. ואין מנערפין לוגות: הכי קאמר לא יאכל פני יעשה רכ"ו אפילו פעם אחת. או אם שמה לא ישמש: דילמא חליש. מממת משמש אידי דכוונות קאי מיתרע: שלא ראה פני השוק. בין כוס לכוס: ולא אמרן. דמרעי ליה זוגות אלף ללא לדרך אחר הוגות אבל לעמוד בכיתו לית לן זה: מני כשורי. כשזותה כוס זה מתמלל בקורה זו וכשהוא שותה שני מתמלל בשאלה ולפי השנון הקורות מזדכר בזוגות: כי כוס שפי חד כפא מנקטא פרי כפי. דהוי לכו תלמא: אדם חשוב שאני.

א) [מ"י] פ"ג מה' אכל ה"ל טו: ב) [מ"י] פ"ה מה' מלמס ה"ל טו:

רבינו הגאון

השוהה [שח] כוסות דמי בראשו. ואם ראה פני השוק [או] אישן או יצאלבית הכסא אינו חושש. עשרה זוגות) כוסות אין בהן משום זוגות מותקניהו רבנן בבית האבל. וישמך שהוא סוף ג' תיבות. ויתוך שהוא סוף חמשה. שלום שהוא תיבה שבעית. הני כלתו לא מצטרפי לרעה. כלומר כוס הג' אינו מצטרף עם הדי. ולא הדי עם הדי ולא הדי עם החי. ובה בר לואי דאיתוק משום דאתיביה לרבא בסוירא. אמר יוסף שידא. אתרי קטלין. בין בשוגג בין במהרי. ארבעה כוסות מוקיין.

עשרה אין בהם משום זוגות. וליה ליה לרעה דלמנר לעיל כוס של כרעה אין מנערף לרעה דכזותן עשרה כוסות איכא כרעה המון: ומלכא לא מקרי מויק. והא דתמיא לא יאכל פני היינו משום כשפים וכש"ס פירש דפעמים מויק: (שיך לקמן דף ק"א ע"ב): הא"י מאן דפגע באיתתא כ"ו. והא דלמנר בני שמתו (בכרית דף כ.) ר' יומתן הוה קאזיל וימיי אשערי טעילה כי היכי דילין זרעא כוזמיה הכא דפגע צעת שעולה מן המים ור' יומתן אשערי טעילה ימיי אז נמי התם ימיי הכא פגע אז נמי רבי יומתן היה אומר שפך בן על וגו': נפמח

מצוה באפי נפשה הוא לא יעשה צרכיו תרי אמאי נמלך הוא אמר אביי הכי קאמר לא יאכל תרי וישתה תרי ולא יעשה צרכיו אפילו פעם אחת דילמא חליש ומיתרע ת"ד שותה כפלים דמו בראשו אמר רב יהודה אימתי בומן שלא ראה פני השוק אבל ראה פני השוק הרשות בידו אמר רב אשי חזינא ליה לרב הגניא בר ביבי דאכל כסא הוה גפיך וחזי אפי שוקא ולא אמרן אלא לצאת לדרך אבל בביתו לא אמר ר' זורא ולישן כלצאת לדרך דמי אמר רב פפא וליצאת לבית הכסא כלצאת לדרך דמי ובביתו לא והא רבא מני כשורי ואביי כי שתי חד כסא מנקטא ליה אימיה תרי כסי בתרי ידיה ורב נחמן בר יצחק כי הוה שתי תרי כסי מנקטא ליה שמעיה חד כסא חד כסא מנקטא ליה תרי כסי בתרי ידיה אדם חשוב שאני אמר עולא עשרה כוסות אין בהם משום זוגות עולא לטעמיה דאמר עולא ואמרי לה במתניתא תנא "אעשרה כוסות תיקנו חכמים בבית האבל ואי ס"ד עשרה כוסות יש בהן משום זוגות היכי קיימו רבנן ותקנו מילתא דאתי לירי סכנה אבל תלמיא יש בהן משום זוגות רב הסדא ורבה בר רב הונא דאמרי תרויהו וילום לשלום מצטרף לרעה לא מצטרף אבל שיתא רב לא מצטרף אבל ארבעה יש בהן משום זוגות אביי ורבא דאמרי תרויהו ויישמך לטובה מצטרף לרעה לא מצטרף ואודא רבא לטעמיה דרבא אפקינהו לרבנן בארבעה כוסות אע"ג דאיתוק רבא בר ליואי לא חש לה למילתא דאמר ההוא משום דאתובן בפירקא הוה אמר רב יוסף אמר לי יוסף שידא אשמדאי מלכא דשידי ממונה הוא אכולהו זוגי ומלכא לא איקרי מויק איכא דאמרי לה להאי גינסא אדרבה מלכא [ותחנא הוא] מאי דבעי עביד וישתהמלך פורץ גדר לעשות לו דרך ואין מוחין בידו אמר רב פפא אמר לי יוסף שידא בתרי קטלין גדר בארבעה לא קטלין בארבעה מזקין בתרי בין בשוגג בין במזיד בארבעה כוסות אין בשוגג לא ואי אישתלי ואיקרי ונפק מאי תקנתיה לניקוטא וקפא דידיה דימיניה בידא דשמאליה וקפא דשמאליה בידא דימיניה ונימא הכי אתון ואנא הא תלתא ואי שמיע ליה דאמר אתון ואנא הא ארבעה נימא ליה אתון ואנא הא חמשה ואי שמיע ליה דאמר אתון ואנא הא שיתא נימא ליה אתון ואנא הא שבעה הוה עוברא עד מאה וחד ופקע שידא אמר אבימר אמרה לי רישתיגרי דנשים כשפניות האי מאן דפגע בהו בנישים כשפניות נימא הכי תרי חמימי בדיוקלא בוויא לפומייכו נשי דרשיי קרח קרחייבי פרח קרחייבי איברור

א) מלמא דהי לטעי נרמא אלת כנמלא דלס יסן ו' יזא לית תמלא לטי תמס משום זוגות ולי:

אדם חשוב שאני אמר עולא עשרה כוסות אין בהם משום זוגות עולא לטעמיה דאמר עולא ואמרי לה במתניתא תנא "אעשרה כוסות תיקנו חכמים בבית האבל ואי ס"ד עשרה כוסות יש בהן משום זוגות היכי קיימו רבנן ותקנו מילתא דאתי לירי סכנה אבל תלמיא יש בהן משום זוגות רב הסדא ורבה בר רב הונא דאמרי תרויהו וילום לשלום מצטרף לרעה לא מצטרף אבל שיתא רב לא מצטרף אבל ארבעה יש בהן משום זוגות אביי ורבא דאמרי תרויהו ויישמך לטובה מצטרף לרעה לא מצטרף ואודא רבא לטעמיה דרבא אפקינהו לרבנן בארבעה כוסות אע"ג דאיתוק רבא בר ליואי לא חש לה למילתא דאמר ההוא משום דאתובן בפירקא הוה אמר רב יוסף אמר לי יוסף שידא אשמדאי מלכא דשידי ממונה הוא אכולהו זוגי ומלכא לא איקרי מויק איכא דאמרי לה להאי גינסא אדרבה מלכא [ותחנא הוא] מאי דבעי עביד וישתהמלך פורץ גדר לעשות לו דרך ואין מוחין בידו אמר רב פפא אמר לי יוסף שידא בתרי קטלין גדר בארבעה לא קטלין בארבעה מזקין בתרי בין בשוגג בין במזיד בארבעה כוסות אין בשוגג לא ואי אישתלי ואיקרי ונפק מאי תקנתיה לניקוטא וקפא דידיה דימיניה בידא דשמאליה וקפא דשמאליה בידא דימיניה ונימא הכי אתון ואנא הא תלתא ואי שמיע ליה דאמר אתון ואנא הא ארבעה נימא ליה אתון ואנא הא חמשה ואי שמיע ליה דאמר אתון ואנא הא שיתא נימא ליה אתון ואנא הא שבעה הוה עוברא עד מאה וחד ופקע שידא אמר אבימר אמרה לי רישתיגרי דנשים כשפניות האי מאן דפגע בהו בנישים כשפניות נימא הכי תרי חמימי בדיוקלא בוויא לפומייכו נשי דרשיי קרח קרחייבי פרח קרחייבי איברור

מסורת הש"ס
מנערפין זה לזה: אמאי נמלך הוא. ואין מנערפין לוגות: הכי קאמר לא יאכל פני יעשה רכ"ו אפילו פעם אחת. או אם שמה לא ישמש: דילמא חליש. מממת משמש אידי דכוונות קאי מיתרע: שלא ראה פני השוק. בין כוס לכוס: ולא אמרן. דמרעי ליה זוגות אלף ללא לדרך אחר הוגות אבל לעמוד בכיתו לית לן זה: מני כשורי. כשזותה כוס זה מתמלל בקורה זו וכשהוא שותה שני מתמלל בשאלה ולפי השנון הקורות מזדכר בזוגות: כי כוס שפי חד כפא מנקטא פרי כפי. דהוי לכו תלמא: אדם חשוב שאני.

אדם חשוב שאני אמר עולא עשרה כוסות אין בהם משום זוגות עולא לטעמיה דאמר עולא ואמרי לה במתניתא תנא "אעשרה כוסות תיקנו חכמים בבית האבל ואי ס"ד עשרה כוסות יש בהן משום זוגות היכי קיימו רבנן ותקנו מילתא דאתי לירי סכנה אבל תלמיא יש בהן משום זוגות רב הסדא ורבה בר רב הונא דאמרי תרויהו וילום לשלום מצטרף לרעה לא מצטרף אבל שיתא רב לא מצטרף אבל ארבעה יש בהן משום זוגות אביי ורבא דאמרי תרויהו ויישמך לטובה מצטרף לרעה לא מצטרף ואודא רבא לטעמיה דרבא אפקינהו לרבנן בארבעה כוסות אע"ג דאיתוק רבא בר ליואי לא חש לה למילתא דאמר ההוא משום דאתובן בפירקא הוה אמר רב יוסף אמר לי יוסף שידא אשמדאי מלכא דשידי ממונה הוא אכולהו זוגי ומלכא לא איקרי מויק איכא דאמרי לה להאי גינסא אדרבה מלכא [ותחנא הוא] מאי דבעי עביד וישתהמלך פורץ גדר לעשות לו דרך ואין מוחין בידו אמר רב פפא אמר לי יוסף שידא בתרי קטלין גדר בארבעה לא קטלין בארבעה מזקין בתרי בין בשוגג בין במזיד בארבעה כוסות אין בשוגג לא ואי אישתלי ואיקרי ונפק מאי תקנתיה לניקוטא וקפא דידיה דימיניה בידא דשמאליה וקפא דשמאליה בידא דימיניה ונימא הכי אתון ואנא הא תלתא ואי שמיע ליה דאמר אתון ואנא הא ארבעה נימא ליה אתון ואנא הא חמשה ואי שמיע ליה דאמר אתון ואנא הא שיתא נימא ליה אתון ואנא הא שבעה הוה עוברא עד מאה וחד ופקע שידא אמר אבימר אמרה לי רישתיגרי דנשים כשפניות האי מאן דפגע בהו בנישים כשפניות נימא הכי תרי חמימי בדיוקלא בוויא לפומייכו נשי דרשיי קרח קרחייבי פרח קרחייבי איברור

מלוה כגפני נפשה היא. ואין מנערפין זה לזה: אמאי נמלך הוא. ואין מנערפין לוגות: הכי קאמר לא יאכל פני יעשה רכ"ו אפילו פעם אחת. או אם שמה לא ישמש: דילמא חליש. מממת משמש אידי דכוונות קאי מיתרע: שלא ראה פני השוק. בין כוס לכוס: ולא אמרן. דמרעי ליה זוגות אלף ללא לדרך אחר הוגות אבל לעמוד בכיתו לית לן זה: מני כשורי. כשזותה כוס זה מתמלל בקורה זו וכשהוא שותה שני מתמלל בשאלה ולפי השנון הקורות מזדכר בזוגות: כי כוס שפי חד כפא מנקטא פרי כפי. דהוי לכו תלמא: אדם חשוב שאני.